«АСТАНА ХАБ» ДЕРБЕС КЛАСТЕРЛІК ҚОРЫНЫҢ МҮДДЕЛЕР ҚАҚТЫҒЫСЫН АНЫҚТАУ ЖӘНЕ РЕТТЕУ ТУРАЛЫ ЕРЕЖЕСІ

БЕКІТІЛДІ: «Астана Хаб» дербес кластерлік қоры Атқарушы комитетінің № 214 шешімімен

БЕКІТІЛГЕН КҮНІ: 16.10.2026

«Астана Хаб» дербес кластерлік қорының мүдделер қақтығысын анықтау және реттеу туралы ЕРЕЖЕСІ

Астана, 2026 жыл

МАЗМҰНЫ

1. Жалпы ережелер.....3
2. Терминдер мен анықтамалар.....3
3. Мүдделер қақтығысын басқару қағидалары …… 5
4. Қызметкерлердің міндеттері..... 5
5. Жария етуді талап ететін жағдайлар.....8
6. Жария ету, тіркеу және қарау…….....9
7. Мүдделер қақтығысын реттеу……....12
8. Ерекше жағдайлар және қараудың тәуелсіздігі ……..14
9. Құпиялылық және жеке деректер…….....……....15
10. Жауапкершілік…….16
11.Қорытынды ережелер.....16
Қосымша: Мүдделер қақтығысы туралы хабарлама…..…….....18

1. Жалпы ережелер

1. Осы «Астана Хаб» дербес кластерлік қорының (бұдан әрі — Қор) мүдделер қақтығысын анықтау және реттеу туралы ережесі (бұдан әрі — Ереже) мүдделер қақтығысын анықтаудың, жария етудің, бағалаудың, алдын алудың және реттеудің бірыңғай тәртібін белгілейді.

2. Ереже Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы заңнамасына және еңбек заңнамасына, сондай-ақ Дербес деректер және оларды қорғау туралы заңнамаға және Қордың іскерлік этика, сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс, ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару саласындағы ішкі құжаттарына сәйкес әзірленді.

3. Ереженің мақсаты – жеке мүдделердің шешімдердің объективтілігіне әсерін болдырмау және Ереженің қолданысы таралатын адамдардың міндеттерді тиісінше орындауы, сондай-ақ Қордың заңды мүдделерін, мүлкін және іскерлік беделін қорғау.

4. Осы Ереже басқару органдарының және алқалы органдардың мүшелеріне, Қордың, оның филиалдары мен өкілдіктерінің қызметкерлеріне, оның ішінде уақытша персоналға, жұмысқа тұратын үміткерлерге, тағылымдамадан өтушілерге, сондай-ақ азаматтық-құқықтық шарттар негізінде жұмыстарды орындайтын немесе Қорға қызметтер көрсететін адамдарға қолданылады.

Контрагенттерге, әріптестерге, өнім берушілерге, консультанттарға және өзге де мүдделі тұлғаларға ереже шарттарда, сыбайлас жемқорлыққа қарсы ескертпелерде және Қордың өзге де құжаттарында белгіленген міндеттемелер шегінде қолданылады.

Қордың еншілес және тәуелді ұйымдары осы Ережені олардың ішкі құжаттарында, шарттарында немесе уәкілетті органдардың шешімдерінде көзделген шектерде басшылыққа алады.

5. Жеке мүдделіліктің болуы өздігінен бұзушылық деп саналмайды. Мүдделер қақтығысын уақтылы немесе толық жария етпеу, мүдделер қақтығысы реттелмеген кезде шешімдер дайындауға, талқылауға не қабылдауға қатысу, дұрыс емес немесе толық емес мәліметтерді ұсыну, сондай-ақ оны реттеу жөніндегі Қор белгілеген шараларды орындамау бұзушылық деп танылады.

2. Терминдер мен анықтамалар

6. Осы Ереженің мақсаттары үшін мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

жеке мүдде (жеке қызығушылық) — қызметкердің, оның жақын туыстарының, жұбайының, жекжаттарының, онымен байланысты адамдардың мүліктік немесе өзге де пайда, артықшылық, преференция не қызметкердің лауазымдық міндеттерін орындауы немесе оның өкілеттіктерін жүзеге асыруы салдарынан өзге де қолайлы нәтиже алу мүмкіндігі.

Жеке мүдде туыстық, меншік, некеде болу (ерлі-зайыптылық), бірге тұру, асырау, үлестестік қатынастарына, сондай-ақ мүліктік, корпоративтік, еңбек, шарттық немесе өзге де жеке қатынастарға байланысты болуы мүмкін;

жақын туыстар — ата-ана (не әкесію не шешесі), балалары, асырап алушылар, асырап алынғандар, жақын немесе алыс туысқан аға-іні мен әпке-сіңлі/қарындастары, атасы, әжесі, немерелері;

жекжаттар - жұбайының ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілері мен апа-сіңлілері/қарындастары, ата-аналары мен балалары;

байланысты тұлғалар — жұбайы, жақын туыстары, ағайындары, сондай-ақ бірге тұратын, асырауындағы, туыстық, ағайындылық, некелік (жұбайлық) немесе мүліктік, корпоративтік, еңбек, шарттық немесе басқа да жеке қарым-қатынастарда тұратын, қызметкердің жеке мүддесімен байланыстағы басқа да жеке тұлғалар.

Байланысты тұлғаларға сондай-ақ қызметкер немесе аталған жеке тұлғалар акцияларға (қатысу үлестеріне) тікелей немесе жанама иелік ететін не басқаруға қатысатын заңды тұлғалар жатады.

Бұрынғы жұбайы қызметкердің жеке мүддесін айқындауға қабілетті мүліктік, отбасылық, шарттық немесе өзге де қатынастар сақталған жағдайда ғана байланысты тұлға болып танылады;

мүдделер қақтығысы — қызметкердің, лауазымды адамның немесе өзге адамның жеке мүдделері мен оның лауазымдық өкілеттіктері арасындағы, жеке қызығушылық Қордың мүддесі үшін міндеттерді объективті және бейтарап орындауға және шешім қабылдауға әсер ету мүмкіндігіне ықпал ететін немесе ықпал етеді деп сарапануы мүмкін қайшылық;

ықтимал мүдделер қақтығысы — жеке қызығушылық бар, бірақ шешімге немесе міндеттерді орындауға әлі әсер етпейтін, бірақ болашақта лауазымдық міндеттерге қайшы келуі мүмкін және оны алдын алу шараларымен жоюға болатын жағдай;

шынайы мүдделер қақтығысы — жеке қызығушылық адамның шешіміне, іс-әрекетіне немесе әрекетсіздігіне әсер ететін (қайшылық пайда болған) немесе тікелей әсер етуі мүмкін және белгілі бір шешімнен және ресми реттеуден дереу шеттетуді талап ететін жағдай;

туындаған мүдделер қақтығысы — қақтығыс жағдайында акт, шешім қабылданған, шарт жасалған немесе мәміле жасалған және бұрын қабылданған шешімдердің салдарларын қосымша тексеруді талап ететін жағдай.

мүдделер қақтығысын жария ету — Қордың (кадр қызметі арқылы) мүдделер қақтығысына әкеп соқтырған немесе әкелуі мүмкін жеке мүдделер немесе мән-жайлар туралы жазбаша хабарламасы;

хабарлама (жеке мүдделер туралы декларация) — қызметкердің жеке мүдделілігі және ықтимал, нақты немесе орын алған мүдделер қақтығысының мән-жайлары туралы мәліметтерді қамтитын құжат. Хабарлама кадр қызметіне жұмысқа (лауазымға тағайындауға), ауысуға, лауазымдық міндеттері өзгерген кезде, сондай-ақ тиісті мән-жайлар туындаған немесе өзгерген кезде ұсынылады. Хабарлама осы Ережеге **қосымшаға сәйкес** нысанда ресімделеді.

уәкілетті бөлімше (тұлға) — сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет (сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-офицер) не өз құзыреті

шегінде мүдделер қақтығысын анықтауды, болғызбауды және реттеуді жүзеге асыратын Қордың ішкі құжаттарында айқындалған Қордың өзге де қызметкері.

Құзыретті бөлімше (тұлға) жеке мүдделер туралы хабарламаларды, декларацияларды және мүдделер қақтығысының ықтимал немесе нақты жағдайлары туралы өзге де ақпараттарды қарайды, оны болдырмау және реттеу бойынша қорытындылар мен ұсыныстар дайындайды, қабылданған шаралардың орындалуын қадағалайды, сондай-ақ қызметкерлерге мүдделер қақтығысы мәселелері бойынша Қазақстан Республикасы заңнамасының және Қордың ішкі құжаттарының талаптарын түсіндіреді.

3. Мүдделер қақтығысын басқару қағидаттары

7. Қордағы мүдделер қақтығысын басқару мынадай қағидаттар негізінде жүзеге асырылады:

Қордың заңды мүдделерінің басымдығы, Қазақстан Республикасының заңнамасын сақтау және лауазымдық өкілеттіктерді жеке мүдделерге пайдалануға жол бермеу;

қызметкердің жеке мүддесін және ықтимал, нақты немесе орын алған мүдделер қақтығысының туындауына әкеп соғуы мүмкін мән-жайларды уақтылы, толық және адал түрде жария етуі;

оның ішінде жеке мүдделерін декларациялау, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау, хабарламалар мен келіп түскен өзге де ақпаратты қарау арқылы мүдделер қақтығысының алдын алу;

жеке мүддесі бар адамның өзіне қатысты мүдделер қақтығысы бар шешімді дайындауға, қарауға, талқылауға, келісуге, қабылдауға не оған ықпал етудің өзге де тәсіліне қатысуын болғызбау;

алдын алу мен реттеудің пропорционалды шараларын қолдана отырып, әрбір жағдайды объективті, уақтылы, құпия және жеке қарау;

мүдделер қақтығысын қарау нәтижесінде қабылданған хабарламаларды, қорытындыларды, шешімдерді және шараларды құжаттау;

жеке мүддесін адал және уақтылы жария еткен немесе мүдделер қақтығысы туралы хабарлаған қызметкерге негізсіз қолайсыз ықпал етуге жол бермеу;

мүдделер қақтығысын болдырмау немесе реттеу үшін қабылданған шаралардың орындалуын қадағалауды жүзеге асыру және олардың жеткіліктілігін бағалау.

4. Қызметкерлердің міндеттері

8. Қор қызметкерлері міндетті:

1) мүдделер қақтығысын анықтау, болғызбау және реттеу мәселелері бойынша Қазақстан Республикасы заңнамасының, осы Ереженің және Қордың өзге де ішкі нормативтік құжаттарының талаптарын сақтау;

2) мүдделер қақтығысының туындау мүмкіндігін болдырмау үшін ақылға қонымды және жеткілікті шараларды қабылдау, соның ішінде жеке мүддені тудыруы мүмкін жағдайларды өз бетінше жою;

3) жұмысқа орналасу (лауазымға тағайындау), басқа лауазымға ауысу,

лауазымдық міндеттерін өзгерту кезінде, сондай-ақ мүдделер қақтығысына әкеп соғуы мүмкін мән-жайлар туындаған не өзгерген кезде HR-кеңсеге жеке мүдделері туралы декларацияны уақтылы және толық көлемде ұсыну;

4) нақты мүдделер қақтығысының туындағаны туралы қызметкерге белгілі болған күннен бастап екі жұмыс күнінен кешіктірмей, бірақ дереу, осы Ережеде белгіленген тәртіппен тікелей басшыға және уәкілетті бөлімшеге (тұлғаға) жазбаша хабарлау;

5) нақты мүдделер қақтығысы туындаған мәселе бойынша шешім қабылданғанға дейін оны дайындауға, қарауға, талқылауға, келісуге, қабылдауға және орындауға қатыспау, сондай-ақ мұндай шешім қабылдауға тікелей немесе жанама ықпал етпеу;

6) ықтимал немесе нақты мүдделер қақтығысының болуын не болмауын анықтау және оны реттеу шарасын таңдау үшін қажетті анық, толық және өзекті мәліметтерді, құжаттар мен түсіндірмелерді ұсыну;

7) өздігінен бас тартуды, өкілеттіктерді беруді, комиссия немесе жұмыс тобы құрамынан шығаруды, міндеттерін өзгертуді, ауыстыруды не өзге де қолданылатын шараларды қоса алғанда, Қордың уәкілетті тұлғалары қабылдаған мүдделер қақтығысын болғызбау және реттеу жөніндегі шешімдер мен шараларды орындау;

8) мүдделер қақтығысының бар-жоғы немесе қабылданған шаралардың жеткіліктілігі туралы қорытындыға әсер етуі мүмкін жаңа мән-жайлар немесе бұрын жария етілген мәліметтердің өзгергені туралы дереу хабарлау;

9) лауазымдық міндеттерін атқаруға байланысты алынған қызметтік, құпия, коммерциялық, инсайдерлік не өзге де қолжетімділігі шектеулі ақпаратты жеке мүддесі үшін немесе үшінші тұлғалардың мүддесі үшін пайдаланбау және бермеу;

10) егер мұндай іс-әрекеттер немесе шешімдер Қордың заңды мүдделеріне қайшы келсе не қызметкердің жеке мүддесіне негізделсе, байланысты тұлғалардың мүддесі үшін іс-әрекеттер жасамау және шешімдер қабылдамау;

11) мүдделер қақтығысын алдын алу және реттеу жөніндегі шараларды орындауды қарау, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау және мониторинг жүргізу кезінде өкілетті органға (тұлғаға) жәрдемдесу;

12) Қазақстан Республикасының заңнамасында немесе Қордың ішкі құжаттарында белгіленген жағдайларды қоспағанда, жеке мүдделер туралы хабарламаларды, декларацияларды және мүдделер қақтығысы жөніндегі өзге де материалдарды қарауға байланысты белгілі болған мәліметтердің құпиялылығын сақтау.

9. Қызметкердің жеке мүддесі немесе мүдделер қақтығысы туралы хабарлама алған кезде лауазымды тұлғалар мен құрылымдық бөлімшелердің басшылары міндетті:

1) жеке мүддесі бар қызметкерді тиісті мәселе бойынша шешімді дайындаудан, қараудан, талқылаудан, келісуден, қабылдаудан және орындаудан дереу алып тастауды қамтамасыз ету, сондай-ақ осындай қызметкердің шешім қабылдауға тікелей немесе жанама ықпал ету мүмкіндігін болғызбау;

2) хабарламаны және қолда бар материалдарды оны алған күннен бастап

бір жұмыс күнінен кешіктірмей уәкілетті бөлімшеге (адамға) жіберу;

3) қажет болған жағдайда хабарламаны қарау және мүдделер қақтығысын реттеу жөнінде шешім қабылдау кезеңінде басқа қызметкерге тиісті өкілеттіктерді беруді қамтамасыз ету;

4) өз құзыреті шегінде уәкілетті бөлімшеге (тұлғаға) қажетті құжаттарды, мәліметтерді және түсініктемелерді ұсыну;

5) мүдделер қақтығысын болдырмау немесе реттеу жөніндегі шешім мен шараларды орындауға жәрдемдесу;

6) жеке мүддесін адал жария еткен не ықтимал немесе нақты мүдделер қақтығысы туралы хабардар еткен қызметкерге қатысты негізсіз қолайсыз ықпал етуге, кемсітуге, қудалауға немесе еңбек жағдайларының нашарлауына жол бермеу;

7) Қазақстан Республикасының заңнамасында және Қордың ішкі құжаттарында белгіленген жағдайларды қоспағанда, хабарламада және оны қарау материалдарында қамтылған мәліметтердің құпиялылығын қамтамасыз ету.

10. Басқа қызметкердің ықтимал жеке мүддесі, ықтимал немесе нақты мүдделер қақтығысы туралы белгілі болған қызметкер бұл туралы тікелей басшыға, уәкілетті бөлімшеге (тұлғаға) не Қор көздеген бастамашыл хабарлау арналары арқылы адал хабарлауға құқылы.

Хабарлама қызметкерге белгілі фактілерге, құжаттарға, мән-жайларға немесе негізделген болжамдарға негізделуге тиіс және көрінеу жалған, анық емес не жаңылыстыратын мәліметтерді қамтымауға тиіс.

11. Осы Ереженің 10-тармағында көзделген хабарламаны алған адам оны алған күннен бастап бір жұмыс күнінен кешіктірмей уәкілетті бөлімшеге (адамға) құпия жолдауын қамтамасыз етеді.

12. Уәкілетті бөлімше (тұлға) келіп түскен хабарламаны объективтілік, құпиялылық, адалдық презумпциясы және дербес деректерді қорғау қағидаттарын сақтай отырып, осы Ережеде көзделген тәртіппен қарайды.

13. Ықтимал мүдделер қақтығысы туралы хабарлаудың өзі осы Ережеде көзделген тәртіппен тиісті мән-жайлар белгіленгенге дейін қызметкерді тәртіптік жауапкершілікке тарту, жұмыстан шеттету не өзге де қолайсыз шараларды қолдану үшін негіздеме болмайды.

14. Құрылымдық бөлімшелердің қызметкерлері мен басшылары Қазақстан Республикасының заңнамасына, еңбек шартына және Қордың ішкі құжаттарына сәйкес осы бөлімде белгіленген міндеттерді орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін жауапты болады.

5. Жария етуге жататын жағдайлар

15. Қызметкер жеке мүддесін жария етуге және мүдделердің ықтимал немесе нақты қақтығысы туралы, оның ішінде мынадай мән-жайлар болған кезде хабарлауға міндетті:

1) заңды тұлғамен, дара кәсіпкермен немесе жеке тұлғамен азаматтық-құқықтық сипаттағы шартты қоса алғанда, контрагентті таңдауға, сатып алуды жүргізуге, ұсыныстарды бағалауға, шартты келісуге, жасауға, орындауға, өзгертуге немесе тоқтатуға қатысу, егер:

қызметкер, оның жақын туысы немесе байланысты адам осындай контрагенттің қызметкері, басшысы, қатысушысы, акционері, бенефициарлық меншік иесі, басқару органының мүшесі немесе өкілі болып табылады не оған қатысты өзге де тікелей немесе жанама мүліктік мүддесі бар болса;

контрагент — жеке тұлға жұмыскердің өзі, оның жақын туысы немесе байланысты тұлға болып табылады;

2) жұмысқа қабылдауды, тағайындауды, ауыстыруды, қызмет нәтижелерін бағалауды, еңбекке ақы төлеуді белгілеуді, сыйақы беруді, жеңілдіктер беруді, ілгерілетуді, тәртіптік жауаптылыққа тартуды, еңбек қатынастарын тоқтатуды немесе оның еңбек құқықтары мен мүдделерін қозғайтын өзге де шешімді қоса алғанда, жақын туысына, жұбайына (зайыбына), жекжатына немесе байланысты адамға қатысты кадрлық шешім қабылдауға қатысу;

3) қызметкердің өзге де ақылы қызметті жүзеге асыруы, басқару органдарына қатысуы, акцияларға (қатысу үлестеріне) иелік етуі, жеке кәсіпкер мәртебесінің не мүдделері Қордың мүдделерімен қиылысатын немесе қиылысуы мүмкін ұйымға өзге де мүліктік мүдделілігінің болуы;

4) контрагенттен, әлеуетті контрагенттен, жеткізушіден, серіктестен не өзге де мүдделі тұлғадан қызметкердің лауазымдық міндеттерін атқару кезінде оның объективтілігіне ықпал етуге не ықпал ету қатерін туындатуға қабілетті сыйлық, қызмет, жеңілдік, шығындарды төлеу, қарыз, шақыру, сыйақы немесе басқа пайда алу, ұсыну, уәде беру немесе алу ниеті;

5) қызметтік, құпия, коммерциялық, инсайдерлік не қол жетімділігі шектеулі өзге де ақпаратты қызметкердің жеке мүддесі үшін немесе үшінші тұлғалардың мүддесі үшін пайдалану немесе пайдалану ықтималдығы;

6) қызметкердің, оның жақын туысының, жұбайының, жекжатының немесе байланысты адамның мүліктік не өзге де пайда, артықшылық, преференция немесе өзге де қолайлы нәтиже алуына тікелей немесе жанама әкеп соғуы мүмкін шешімді дайындауға, қарауға, келісуге, қабылдауға немесе орындауға қатысу;

7) бірлескен ,изнестің, мүліктік міндеттемелердің, шарттық қатынастардың, корпоративтік тәуелділіктің, бірге тұрудың, асырауында болудың не мүдделері қызметкер өзінің лауазымдық міндеттері шеңберінде қабылдайтын шешіммен қозғалатын немесе қозғалуы мүмкін адаммен өзге де қатынастардың болуы;

8) қызметтік міндеттерін немесе өкілеттіктерін объективті, бейтарап және тиісті түрде орындауына қызметкердің жеке мүддесі ықпал етуі немесе ықпал ету мүмкіндігі туралы негізді болжам тудыруы мүмкін болатын өзге де жағдайдың туындауы.

16. Осы Ережедегі 15-тармақта көрсетілген жағдайлар тізбесі түпкілікті болып табылмайды. Қызметкер Қазақстан Республикасының заңнамасында және осы Ережеде белгіленген жеке мүдде немесе мүдделер қақтығысы белгілеріне сәйкес келетін кез келген өзге де жағдайлар туындаған кезде жеке мүддені ашуға және мүдделер қақтығысының ықтимал немесе нақты қақтығысы туралы хабарлауға міндетті.

6. Жария ету, тіркеу және қарау

17. Қызметкер осы Ережеде белгіленген тәртіппен жеке мүдделер туралы декларация ұсыну және (немесе) хабарлау арқылы жеке мүддесін жария етуге міндетті.

Нақты мүдделер қақтығысы туындаған жағдайда, қызметкер мұндай қақтығыстың туындағаны туралы білген күннен бастап екі жұмыс күнінен кешіктірмей, бірақ дереу жазбаша хабарламаны тікелей басшыға және уәкілетті бөлімге (тұлғаға) жіберуге міндетті.

Мүдделер қақтығысының ықтимал қаупі туындаған жағдайда, қызметкер оны жою үшін дербес шаралар қабылдауға міндетті және қажет болған жағдайда хабарлама беруге немесе түсіндіру мен ұсыныстар алу үшін уәкілетті бөлімшеге (тұлғаға) жүгінуге тиіс.

18. Егер мүдделер қақтығысы тікелей басшыға, Қордың Атқару комитетінің мүшесіне қатысты болса немесе хабарлама объективті түрде қаралмайтынына негізді себептер болса, қызметкер хабарламаны тікелей уәкілетті бөлімге (тұлғаға), ал қажет болған жағдайда мүдделер қақтығысын реттеу туралы шешім қабылдауға уәкілетті тұлғаға немесе Қордың Басқару комитетіне жібереді.

18. Мүдделер қақтығысы тікелей басшыға немесе Қордың Атқару комитетінің мүшесіне қатысты болса немесе аталған тұлғалардың хабарламаны қарау объективтілігіне негізді күмән туындаса, қызметкер аталған тұлғаларды айналып өтіп, Қордың уәкілетті бөлімшесіне (тұлғасына) тікелей жазбаша хабарлама жібереді.

Мүдделер қақтығысын реттеу туралы шешім қабылдау үшін хабарлама тиісті шешім қабылдауға жарғымен және (немесе) ішкі нормативтік құжаттармен құзыретті лауазымды тұлғаға немесе Қордың Басқару комитетіне берілуі тиіс.

Хабарламаны қарау және шешім қабылдау қаралатын мәселе бойынша мүдделер қақтығысы бар адамдардың қатысуынсыз жүзеге асырылады.

19. Хабарлама осы Ережеге қоса берілген нысанға сәйкес жазбаша немесе электронды түрде Қордың уәкілетті бөлімшесіне (тұлғасына) немесе HR-кеңсесіне беріледі.

Белгіленген нысанды пайдалану мүмкіндігі болмаған кезде жеке мүдде, жанжалдың мән-жайлары, қозғалған өкілеттіктер, шешімдер немесе рәсімдер туралы, сондай-ақ бар болса, дербес қабылданған шаралар туралы мәліметтерді міндетті түрде көрсете отырып, еркін нысанда хабарлама ұсынуға жол беріледі.

20. Мүдделердің нақты қақтығысын реттеу туралы шешім қабылданғанға дейін жеке мүддесі бар қызметкер тиісті мәселе бойынша шешім дайындаудан, қараудан, талқылаудан, келісуден, қабылдаудан және орындаудан, сондай-ақ оны қабылдауға тікелей немесе жанама әсер етуден бас тартуға міндетті.

Қордың уәкілетті тұлғасының немесе органының шешімі бойынша қызметкер бағалауға, дайындауға, келісуге немесе шешім қабылдауға байланысты емес және оның мазмұнына, мерзіміне немесе нәтижесіне әсер етуге мүмкіндік бермейтін техникалық әрекеттерді ғана орындай алады.

21. Уәкілетті бөлімше (тұлға):

1) мүдделердің ықтимал немесе нақты қақтығысы туралы хабарламаларды, жеке мүдделер туралы декларацияларды және өзге де

ақпаратты құпия тізілімге қабылдайды және тіркейді, оның ішінде кадр қызметінен келіп түскен бастапқы хабарламаларды қоса;

2) ұсынылған материалдарға алдын ала бағалау жүргізеді, қажет болған жағдайда Қор қызметкерлерінен, құрылымдық бөлімшелерінен және басқа да тұлғалардан құжаттарды, мәліметтерді және түсініктемелерді сұратады;

3) мүдделер қақтығысының ықтимал немесе нақты жағдайлары туралы мәліметтерді, соның ішінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау, тексерулер, аудиттер, кадрлық және сатып алу рәсімдері кезінде анықталған ақпаратты қарайды;

4) мүдделер қақтығысының ықтимал немесе нақты болуы немесе болмауы туралы дәлелді қорытынды дайындайды және оны болдырмау немесе реттеу жөніндегі шаралар туралы ұсыныстар жасайды;

5) қорытындыны, ұсыныстарды мен материалдарды шешім қабылдауға уәкілетті Қор тұлғасына немесе органына жібереді;

6) қабылданған шешімнің орындалуын және қолданылған шаралардың жеткіліктілігін бақылайды;

7) материалдардың құпиялылығын, дербес деректер режимін, коммерциялық, қызметтік және заңмен қорғалатын өзге де құпияларды сақтауды қамтамасыз етеді.

8) жария етілмеген жеке мүдденің, ықтимал немесе нақты мүдделер қақтығысының болуы мүмкін екендігін куәландыратын мән-жайларды анықтау мақсатында жұмыс тобының құрамында сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізуге қатысады.

22. Уәкілетті бөлімшенің қорытындысы хабарлама тіркелген немесе мүдделердің ықтимал не нақты қақтығысы туралы өзге де ақпарат түскен күннен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірілмей дереу дайындалады.

Егер қорытындыны дайындау үшін құжаттарды немесе түсіндірмелерді сұрау талап етілсе, мерзім сұратылған материалдардың соңғысы келіп түскен күннен бастап есептеледі, бірақ ішкі тексеру жүргізу немесе Қордың алқалы органы мәселені қарау жағдайларын қоспағанда, қараудың жалпы мерзімі он жұмыс күнінен аспауға тиіс.

23. Мүдделер қақтығысын болдырмау немесе реттеу шаралары туралы шешімді Қордың уәкілетті тұлғасы немесе органы қорытынды алынған күннен бастап он жұмыс күнінен кешіктірмей қабылдайды.

Шешім жазбаша ресімделеді және мыналарды қамтуы тиіс:

қызметкер туралы және қаралған жағдайдың мән-жайлары туралы мәліметтер;

мүдделер қақтығысының ықтимал, нақты немесе туындағаны туралы қорытынды;

таңдалған алдын алу немесе реттеу шарасы, оны орындау мерзімі және жауапты тұлғалар;

шешімнің орындалуын қадағалау тәртібі;

қажет болған жағдайда — ішкі тексеру жүргізу, бұрын қабылданған шешімді, шартты, мәмілені қайта қарау немесе материалдарды уәкілетті мемлекеттік органға жіберу туралы тапсырма.

24. Хабарламаны немесе өзге де ақпаратты қарау нәтижелері бойынша мынадай шешімдердің бірі қабылданады:

1) жеке мүдде мен мүдделер қақтығысы жоқ;

2) қызметкердің өз бетінше жоюға және (немесе) алдын алу шараларын қолдануға жататын мүдделер қақтығысының ықтимал қаупі анықталды;

3) реттеу шараларын қолдануды талап ететін нақты мүдделер қақтығысы анықталды;

4) қабылданған шешімнің, жасалған мәміленің, жасалған шарттың немесе басқа да әрекеттің құқықтық салдарларын бағалауды талап ететін мүдделер қақтығысының туындағаны анықталды.

5) Қазақстан Республикасының заңнамасында немесе Қордың ішкі құжаттарында ішкі тексеру жүргізуді, жауапкершілік шараларын қолдануды немесе Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда материалдарды уәкілетті мемлекеттік органға жіберуді талап ететін бұзушылық белгілері бар.

25. Хабарлама немесе өзге де ақпарат қаралған қызметкер жазбаша және ауызша түсініктеме беруге, құжаттар мен өзге де материалдарды ұсынуға, өзін-өзі қабылдамауға, сондай-ақ объективті қарауға кедергі келтірмейтін және Қазақстан Республикасының заңнамасының талаптарын бұзбайтын, басқа тұлғалардың құпиялылығын, құқықтары мен заңды мүдделерін бұзбайтын көлемде өзіне қатысты материалдармен танысуға құқылы.

26. Егер қызметкер жеке мүддесін уақтылы және адал ашып, нақты мүдделер қақтығысы туралы хабардар етсе не Қазақстан Республикасының заңнамасында және осы Ережеде белгіленген тәртіппен және мерзімдерде өз бетінше бас тартуды мәлімдесе, мүдделер қақтығысы болғаны үшін ғана жауапқа тартылуға жатпайды. Жауапкершілік жеке мүддені жасырғаны, хабарламағаны, жанжал болған кезде шешім қабылдауға қатысқаны не қабылданған реттеу шарасын орындамағаны үшін туындауы мүмкін.

7. Мүдделер қақтығысын реттеу

27. Мүдделер қақтығысын болғызбау және реттеу жөніндегі шаралар мүдделер қақтығысының түрін, жеке мүдденің сипатын, Қор үшін тәуекел дәрежесін, қозғалған өкілеттіктерді және істің нақты мән-жайларын ескере отырып айқындалады.

Мүдделердің ықтимал қақтығысы кезінде қызметкер оны жою жөнінде, ал қажет болған жағдайда — уәкілетті бөлімшенің (адамның) ұсынымы бойынша немесе Қордың уәкілетті тұлғасының (органының) шешімі негізінде дербес шаралар қабылдайды.

28. Нақты мүдделер қақтығысы туындаған жағдайда, келесі шаралардың бірі немесе бірнешеуі қолданылады:

1) келіссөздерге, сатып алуларға, кадр рәсімдеріне, шарттық жұмысқа, комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысуды қоса алғанда, қызметкердің өз бетінше бас тартуы не оны тиісті мәселе бойынша шешім дайындаудан, қараудан, талқылаудан, келісуден, қабылдаудан немесе орындаудан шеттету;

2) қозғалған мәселе бойынша өкілеттікті Қордың басқа қызметкеріне, басшысына, құрылымдық бөлімшесіне немесе алқалы органына беру;

3) комиссияның, жұмыс тобының, алқалы органның не дайындауға, келісуге немесе шешім қабылдауға қатысатын өзге де адамдардың құрамын

өзгерту;

4) егер оны пайдалану жеке мүддеге байланысты болуы мүмкін болса, қызметкердің нақты қызметтік, құпия, коммерциялық, инсайдерлік немесе өзге де қолжетімділігі шектеулі ақпаратты алу рұқсатын шектеу;

5) Қазақстан Республикасының заңнамасында және Қордың ішкі құжаттарында белгіленген тәртіппен қызметкердің лауазымдық міндеттерін, функционалын, бағыныстылығын немесе өкілеттіктерін бөлуді өзгерту;

6) сыртқы ақы төленетін қызметті тоқтатуды, басқару органының құрамынан шығуды қоса алғанда, жанжалдың себебі болып табылатын қызметкердің жеке мүддесінен ерікті түрде бас тартуы, басқару органының құрамынан шығу, капиталға қатысуды тоқтату, өкілдіктен бас тарту не құқықтық және нақты мүмкіндік болған кезде өзге де қатынастарды тоқтату;

7) Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасының талаптарын сақтай отырып, қызметкердің жазбаша келісімі бойынша мүдделер қақтығысын болдырмайтын немесе азайтатын басқа лауазымға ауыстыру;

8) Қазақстан Республикасының заңнамасында және шартта көзделген негіздер болған кезде, мүдделер қақтығысы туындаған жағдайда қабылданған немесе орындалған шартты, мәмілені немесе өзге де шешімді қайта қарау, орындауды тоқтата тұру, өзгерту немесе бұзу;

9) ішкі тексеру жүргізу және негіздер болған жағдайда материалдарды уәкілетті мемлекеттік органдарға жіберу;

10) мүдделер қақтығысының сипатына сәйкес келетін және Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де шаралар.

29. Мүдделер қақтығысын осы Ереженің 28-тармағында көрсетілген шаралар арқылы жою мүмкін болмаған жағдайда, Қор қызметкерді басқа лауазымға ауыстыру мүмкіндігін қарастырады.

Еңбек шартын бұзуға мүдделер қақтығысын реттеу мүмкін болмаған кезде және Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасында көзделген рәсімдер мен кепілдіктерді сақтай отырып, негіздемелер болған кезде ғана жол беріледі.

30. Мүдделер қақтығысын болдырмау немесе реттеу жөніндегі шараларды қолдану туралы шешімді Қордың Бас директоры немесе Қордың атқарушы органы, уәкілетті бөлімшенің (адамның) қорытындысы мен ұсыныстары негізінде қабылдайды.

Шешім жазбаша немесе электронды түрде ресімделеді және мыналарды қамтиды:

белгіленген мән-жайлардың сипаттамасы және ықтимал, нақты немесе орын алған мүдделер қақтығысының болуы не болмауы туралы қорытынды;

қолданылатын шаралар, оларды орындау мерзімі мен тәртібі;

Қордың шараларды іске асыруға жауапты қызметкері, құрылымдық бөлімшесі немесе өзге де органы;

мониторингтің мерзімділігі мен мерзімін қоса алғанда, орындалуын қадағалау тәртібі;

қажет болған жағдайда – туындаған мүдделер қақтығысының салдарын жою жөніндегі іс-қимылдар тізбесі.

31. Өкілетті бөлімше (тұлға) шешімнің орындалуын бақылайды және оның орындалмағаны, жеткіліксіздігі анықталған немесе жаңа мән-жайлар

туындаған жағдайда Қордың Бас директорына қосымша шаралар қабылдау немесе бұрын қабылданған шараларды өзгерту туралы ұсыныстар енгізеді.

8. Ерекше жағдайлар және қараудың тәуелсіздігі

32. Егер хабарлама, жеке мүдделер туралы декларация немесе ықтимал не нақты мүдделер қақтығысы туралы өзге ақпарат Қордың Бас директорына немесе Қордың Атқарушы комитетінің мүшесіне қатысты болса, сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-офицер материалдарды қарау және мәні бойынша шешім қабылдау үшін Қордың Басқарушы комитетінің төрағасына жібереді.

Егер аталған мәліметтер Қордың Бас директорының немесе Атқарушы комитетінің мүшесінің атына тікелей келіп түссе, олар тіркеу, алдын ала қарау және қорытынды дайындау үшін сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-офицерге дереу жіберілуге тиіс.

33. Егер хабарлама, жеке мүдделері туралы декларация немесе өзге ақпарат Қордың сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-офицеріне не Ішкі аудит қызметінің қызметкеріне қатысты болса, материалдарды Қордың Атқарушы комитетінің төрағасы тәуелсіз қарауды және шешім қабылдауды қамтамасыз ету үшін Қордың Басқарушы комитетінің төрағасына жібереді.

Қажет болған жағдайда Қордың Басқару комитетінің төрағасы ұсынылған материалдарды бағалау және ұсыныстар дайындау үшін тәуелсіз тұлғаны, құрылымдық бөлімшені анықтауға немесе сыртқы маманды тартуға құқылы.

34. Қордың Атқарушы комитетінің мүшесі, қаралатын мәселеге жеке мүдделі болған жағдайда, дереу өзін басқа жаққа алып, мұндай мәселе бойынша шешімді дайындауға, қарауға, талқылауға, келісуге, қабылдауға немесе орындауға қатыспауға, сондай-ақ оны қарау барысына тікелей немесе жанама ықпал етпеуге міндетті.

Өздігінен бас тарту және дауыс беруге қатыспау туралы мәліметтер Қордың Атқарушы комитеті отырысының хаттамасында көрсетілуге тиіс.

35. Өзіне қатысты хабарлама, жеке мүдделері туралы декларация немесе мүдделер қақтығысы туралы өзге де ақпарат қаралатын адам, сондай-ақ жеке мүдделері бар өзге де адамдар, қарау рәсіміне араласуға, орындауға міндетті нұсқаулар беруге, қысым көрсетуге, не уәкілетті бөлімшенің (адамның), алқалы орган мүшелерінің қорытындыларына немесе қабылданатын шешімге өзгеше түрде ықпал етуге құқығы жоқ.

Бұл ретте аталған тұлға қарастырылып жатқан мән-жайларға қатысты жазбаша немесе ауызша түсініктемелер, құжаттар, қарсылықтар және өзге де материалдар ұсынуға, сондай-ақ құпиялылық, дербес деректер туралы заңнама және өзге тұлғалардың құқықтары талаптары сақталған жағдайда өзіне қатысты бөлігінде материалдармен танысуға құқылы.

36. Мүдделер қақтығысы туралы хабарламаны, жеке мүдделер туралы декларацияны немесе өзге де ақпаратты қарайтын тұлғалар қараудың объективтілігі мен тәуелсіздігін қамтамасыз етуге, алынған мәліметтердің құпиялылығын сақтауға және қаралатын мәселеге жеке мүддесі болған жағдайда өзін-өзі шеттетуге міндетті.

Хабарламаны қарайтын немесе шешім қабылдайтын тұлғаның жеке мүддесі туындаған жағдайда, оның нақты іс бойынша өкілеттіктері Қордың ішкі құжаттарында белгіленген тәртіппен Қордың өзге тұлғасына немесе органына беріледі.

9. Құпиялылық және дербес деректер

37. Мүдделер қақтығысын болдырмау және реттеу мәселелері бойынша хабарламалар (декларациялар) мен жеке мүдде туралы мәліметтер, оларды қарау материалдары, қорытындылар, ұсыныстар және шешімдер құпия ақпаратқа жатады және тек осы Ереже мен Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген мақсаттарда пайдаланылады.

38. Осы Ереженің 37-тармағында көрсетілген ақпаратқа қол жеткізу осындай ақпарат хабарламаны немесе декларацияны қабылдау, тіркеу, қарау, қорытынды дайындау, шешім қабылдау және орындау, сондай-ақ қолданылған шаралардың мониторингі үшін қажет Қор органдарының қызметкерлері мен мүшелеріне ғана беріледі.

Қазақстан Республикасының заңнамасында, Қордың ішкі құжаттарында көзделген не Қордың құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау үшін қажетті жағдайларды қоспағанда, аталған адамдар алынған ақпараттың құпиялылығын сақтауға міндетті және оны үшінші тұлғаларға ашуға құқылы емес.

39**.** Осы Ережені іске асыру шеңберінде дербес деректерді жинау, алу, тіркеу, сақтау, пайдалану, беру, иесіздендіру, жою және өзге де өңдеу Қазақстан Республикасының Дербес деректер және оларды қорғау туралы заңнамасына, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамаға және Қордың ішкі құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады.

Мәліметтерді өңдеудің көлемі нақты ықтимал, нақты немесе орын алған мүдделер қақтығысын анықтау, бағалау, алдын алу немесе реттеу үшін қажетті және жеткілікті мәліметтермен шектелуі тиіс.

40. Қор ақпарат пен дербес деректерді заңсыз немесе кездейсоқ қол жеткізуден, жоюдан, өзгертуден, бұғаттаудан, көшіруден, беруден, таратудан және басқа да заңсыз әрекеттерден қорғау үшін қажетті ұйымдастырушылық, құқықтық және техникалық шараларды қабылдайды.

Жеке мүддесі туралы хабарламалар (декларациялар) мен мәліметтер, қарау материалдары, қорытындылар, шешімдер мен тізілімдер Қор істерінің номенклатурасына, құжаттарды сақтаудың белгіленген мерзімдеріне және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сақталады.

10. Жауапкершілік

41. Осы Ереженің талаптарын бұзуға кінәлі адамдар Қазақстан Республикасының заңнамасына, еңбек шартының талаптарына және Қордың ішкі құжаттарына сәйкес жауапты болады.

Осы Ереженің талаптарын бұзушылықтарға мыналар жатады, соның ішінде:

жеке мүддені, ықтимал немесе нақты мүдделер қақтығысын жария етпеу немесе уақтылы жария етпеу;

Осы Ережеде көзделген жағдайларда жеке мүдделер туралы декларацияны немесе хабарламаны ұсынбау;

көрінеу анық емес, толық емес немесе жаңылыстыратын мәліметтерді ұсыну;

мүдделердің нақты қарама-қайшылығы шешілмеген жағдайда шешімді дайындауға, қарауға, келісуге, қабылдауға немесе орындауға қатысу;

мүдделер қақтығысын болдырмау немесе реттеу жөніндегі шараны орындамау немесе тиісінше орындамау;

мүдделер туралы хабарламаны, декларацияны немесе өзге де ақпаратты қарау рәсіміне заңсыз ықпал ету;

Осы Ережені қолдану кезінде алынған құпия ақпарат пен дербес деректерді заңсыз жариялау, пайдалану немесе беру.

42. Қызметкердің жеке мүддесін уақтылы және адал түрде жария етуі, хабарламаны, жеке мүдделері туралы декларацияны, өздігінен бас тарту туралы өтінішті ұсыну не басқа адамның мүдделерінің ықтимал қақтығысы туралы хабарлау қызметкерге негізсіз қолайсыз шараларды қолдануға, кемсітуге, қудалауға немесе еңбек жағдайларының нашарлауына негіз болып табылмайды.

43. Жеке мүддені немесе мүдделер қақтығысын жария ету, Қазақстан Республикасының заңнамасын, еңбек шартын немесе Қордың ішкі құжаттарын бұзу арқылы жасалған құқыққа қарсы әрекеттер үшін жауапкершіліктен босатпайды.

11. Қорытынды ережелер

44. Осы Ереже Қордың корпоративтік басқару, ішкі бақылау, тәуекелдерді басқару, іскерлік әдеп және сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс жүйесінің құрамдас бөлігі болып табылады және Қордың Жарғысымен және оның өзге де ішкі құжаттарымен өзара байланыста қолданылады.

45. Осы Ереженің ережелері мен Қазақстан Республикасының заңнамасы арасында қайшылық болған жағдайда Қазақстан Республикасы заңнамасының нормалары қолданылады.

Ереженің жекелеген тармағын жарамсыз, қолданылмайтын немесе Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы деп тану қалған ережелердің жарамсыздығына әкеп соқпайды.

46. Уәкілетті бөлімше (тұлға) оның талаптарын түсіндіруді, қызметкерлерге консультация беруді, әдістемелік материалдарды дайындауды және ақпараттық-түсіндіру іс-шараларын жүргізуді қоса алғанда, осы Ереженің қолданылуын әдіснамалық сүйемелдеуді қамтамасыз етеді.

47. Қор қызметкерлерді жұмысқа қабылдау кезінде, сондай-ақ өзгерістер мен толықтырулар енгізілген кезде осы Ережемен ішкі ақпараттық ресурстар, оқыту, нұсқаулық, хабарламалар жіберу және басқа да қолжетімді тәсілдер арқылы таныстыруды қамтамасыз етеді.

Осы Ереженің Қор органдарының мүшелеріне, контрагенттерге, өнім берушілерге, консультанттарға және өзге де мүдделі тұлғаларға қолданылатын талаптары Қазақстан Республикасының заңнамасында, шарттарда және

Қордың ішкі құжаттарында көзделген шектерде олардың назарына жеткізіледі.

48. Осы Ереже кемінде үш жылда бір рет, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасы, Қордың ұйымдық құрылымы немесе бизнес-процестері, оның органдарының өкілеттіктері, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері өзгерген не мүдделер қақтығысын басқарудың қолданыстағы рәсімдерінің жеткіліксіздігі анықталған кезде қайта қаралуы тиіс.

49. Осы Саясат Қордың атқарушы алқалы органы бекітеді және Саясат күшін жою туралы шешім қабылданғанға дейін қолданылады.

50. Қордың атқарушы алқалы органы Қор Жарғысына, Қордың ішкі құжаттарына және өкілеттіктерді бөлуге сәйкес осы Саясатқа енгізілетін өзгерістер мен толықтыруларды бекітеді.

Мүдделер қақтығысын анықтау және реттеу туралы ережеге қосымша

Құпия

Хабарлама (жеке мүдделер туралы декларация)

(мүдделер қақтығысы болған жағдайда толтырылады)

Мен, _____ (тегі, аты, әкесінің аты, лауазымы)
мүдделер қақтығысының бар екендігі немесе туындау ықтималдығы туралы хабарлаймын.

1. Жағдайлардың сипаттамасы
2. Жағдайлармен байланысты тұлғалар мен ұйымдар
3. Жеке мүдделіліктің сипаты
4. Жеке мүдделілік әсер етуі мүмкін Қордың мәселелері, шешімдері немесе процестері
5. Ұсынылатын реттеу шаралары
6. Қосымшалар

Бұл мәліметтер мен білетін ақпарат шегінде толық және сенімді екенін растаймын. Көрсетілген жағдайлардың өзгергені туралы дереу хабарлауға міндеттенемін.

Қолы: _____ Күні: _____

Қордың қызметтік белгісі

Тіркелген күні: _____ Тіркеу нөмірі_____

Қарау нәтижелері бойынша шешім:

☐ жеке мүдде мен мүдделер қақтығысы жоқ;

☐ қызметкердің өзі жоюға тиіс және (немесе) алдын алу шараларын қолдануды талап ететін ықтимал мүдделер қақтығысы анықталды;

☐реттеу шараларын қолдануды талап ететін нақты мүдделер қақтығысы анықталды;

☐ қабылданған шешімнің, жасалған мәміленің, жасалған шарттың немесе өзге де әрекеттің құқықтық салдарларын бағалауды талап ететін мүдделер қақтығысының туындағаны анықталды.

☐ Қазақстан Республикасының заңнамасында немесе Қордың ішкі құжаттарында ішкі тексеру жүргізуді, жауапкершілік шараларын қолдануды немесе Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда материалдарды уәкілетті мемлекеттік органға жіберуді талап ететін бұзушылық белгілері бар.

Қабылданған шаралар және орындау мерзімі:
Қордың уәкілетті тұлғасының қолы: _____